עירין קדישין — לפורים

משנכנס אדר מרבים בשמחה. כי שמחה יש בעולם. ודייק מלשון מרבים בשמחה ולא קאמר צריך להיות שמח. אלא מסתמא ששמחה יש בעולם רק שצריך להרבות בה. כמו שאמרו חכז"ל (ברכות סד) ת"ח מרבים שלום בעולם כי השמחה והשלום נבראו בעולם מכבר. וז"פ מרבין, בשמחה כי כשאין ישראל זוכין ח"ו אזי מתפשט השמחה לישמעאלים כמו בזה"ז בגלות. וכשישראל זוכים אזי מתפשט השמחה לישראל. וע"י מה זוכין ישראל כשמקבלין עליהם עומ"ש באמת. כי יש שני בחינות אם כבנים אם כעבדים. ובזמן הגאולה אנו נקראים בשם בנים. ועכשיו אנו נקראים בשם עבדים. והיינו כשמקבלין על עצמם בחי' אדנות ועומ"ש. אזי אנו נקראים בשם עבדים והקב"ה נקרא בשם אדון כל הארץ. ועי"ז נתגלה בחי' אדנות בעולם. וכתוב (דברי הימים א טז) עוז וחדוה במקומו. וממילא נתגלה על ידי זה בחי' השמחה ומתפשט בישראל ע"י התגלות השם הזה. וזה כשנכנס אדר א' ד"ר שמכניס אלופו של עולם בבחי' דירה בתחתונים ע"י קבלת עומ"ש כנ"ל ומקיים ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. שכל איש מישראל נקרא מקדש מעט. ועי"ז נתרבה השמחה ומתפשט. והטעם שהוא בחודש אדר כי יש י"ב צירופי הוי"ה כנגד י"ב חדשי השנה. ובחודש ניסן אזי מאיר שם הוי"ה כסידורו והיא התגלות החסדים. ואח"כ נעשה צירופים בכל חודש וחודש וכל חודש אשר הצירוף מתרחק מן השורש יותר הוא בהסתר. ובחודש אדר שמאיר בו הצירוף האחרון הוא הצימצום וההסתר יותר מכל חודש. וע"כ טעה המן והפיל פור וכ"ז בכדי לעשות רע לישראל ח"ו מחמת שהוא צירוף וההסתר האחרון. אך טעה בזה כי סוף מעשה במחשבה תחלה ונעוץ סופו בתחלתו כמו שמזל יום ש"ק הוא מזל אחרון ודווקא יש בו התגלות הקדושה. וכמו שאנחנו בעיקבתא דמשיחא שהיא ההסתר היותר אחרון אנו מצפים להתגלות אור היותר עליון. כן זה ע"י שישראל מקבלים על עצמם עומ"ש שהוא התגלות שם אדני שהוא שם הצימצום האחרון. עי"ז מתגלה אור היותר עליון. כי בסוף שם אדני הוא יו"ד והיא התחלה להתגלות שם הוי"ה ב"ה שהיא מתחיל ביו"ד. וע"כ משנכנס אדר כהוא ההסתר היותר אחרון וכשישראל מקבלין עומ"ש ונעשה א' ד"ר שנעשה דירה בתחתונים לאלופו של עולם עי"ז נתגלה ונתרבה ונתפשט להשיב השמחה לישראל:

סיפר שהרב הגדול והקדוש ר' מענדיל מוויטעפסק בעה"מ ספר פרי הארץ התנהג א"ע בלבוש גיאות וסיפר שאמר הרב הגדול מפולנאה על הגיאות שלו משל למלך שיצא למלחמה ועשה מבצר חזק והכניס שם כל כסף וזהב ואבנים טובות שלו. והיה לו אבן אחד יקר מאוד מכל הון וירא להטמינו אפי' במבצר הנ"ל והטמין אותו באשפה אחת בכדי שלא ירגישו בו שום אדם. כך הרר"מ הנ"ל הטמין המוחין יקרים שלו בלבוש גיאות. ע"כ קרא אא"ז את הרב הנ"ל מ"ן ד"ל כי באמת יש בכל דור ודור צדיק אחד שהיא גדול בשורשו ובמעשה עבודתו מכל העולם והוא קטן בעיניו מכל העולם כמו שנאמר (במדבר יב) והאיש משה עניו מאוד. וזה הצדיק הוא בחי' כתר מלכות ומדותיו נותנות שיהא גדול מהכל וקטן בעיניו. ועליו נאמר (ויקרא טו) בזאת יבא אהרן אל הקודש כי בא אל הקודש במדת זאת שהיא לית ליה מגרמיה כלום אבל באמת הוא גדול מכל העולם. וע"י צדיק זה הולכים כל הנשמות ישראל וכל התפלות של ישראל. ומחמת זה קרא אא"ז את הרב הקדוש ר' מענדל הנ"ל מ"ן ד"ל:

חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור וכו'. כתוב (מלכים א ה) וה' נתן חכמה לשלמה ויהי שלום בין שלמה ובין חירם מלך צור. ידוע כל מקום שנאמר וה' הוא ובית דינו והיינו כשהקב"ה נותן חכמה להצדיק ע"י יסורים ר"ל כי הצדיק מעלה הכל לשורשו וניתוסף על ידי זה כח להצדיק לקשר כל הנשמות לשורשם, כי יש כמה נשמות להצדיק לתקן אותם רק ע"י יסורים כמ"ש (בראשית יב) ואת הנפש אשר עשו בחרן, היינו עשו היא

לשון תיקון כי כמה נפשות תיקן אאע"ה ע"י שהיה עליו חרון אף. ומחמת זה מצינו בכל דור שיש לצדיקים יסורים ר"ל בכדי שיתקן הכל. כי הצדיק מקבל היסורים ומעלה אותם לשורשם בכח החכמה כי כולם בחכמה עשית, ועי"ז ניתוסף כח החכמה אצל הצדיק. וזהו וה' הוא ובית דינו נתן חכמה לשלמה ואז ויהי שלום בין שלמה וכו' כי חירם מלך צור נקרא כח הקליפה והסט"א. וכל זמן שאינו מאיר כח החכמה האמיתיות עדיין שייך התחלקות ומחלקות. אבל כשמאיר כח החכמה כנ"ל אז אין שייך התחלקות כי נמתק הכל בשורשו ואין רע יורד מלמעלה ח"ו, וזה נקרא המתקת דינים בשורשם.וזהו פי' חייב איניש לבסומי בפוריא שיבא לבחי' שלמעלה מידיעת התחלקות בין ארור המן לברוך מרדכי רק בבחי' הנ"ל שיהיה שלום בין שלמה כח הקדושה ובין חירם כח הסט"א כי יומתק בשורשם באור א"ס ב"ה. וזה פי' עד דלא ידע מלשון והאדם ידע לשון התקשרות. ועד דלא ידע הוא למעלה מהרגשה, שאפי' הצדיק יס"ע שהוא המשפיע בעולמות יבא לבחי' זו שלא ירגיש מזה ככל שהוא המשפיע. ושם נמתקים כל הדינים ואין שום התחלקות רק כח הקדושה מאיר. וזהו בפורים דווקא כי ענין הנס בפורים היה ג"כ על ידי שקבלו ישראל יסורים שרצו להשמיד ולהרוג וגו'. וכשקבלו היסורים והעלו אותם לשורשם ע"י מרדכי צ"ס"ע אזי נמתק הכל ונתבטלו הדינים ונהפכו לטוב כמ"ש ונהפוך היא, וכן אמרו חז"ל חייב אדם וכו' שיבא לבחי' התדבקות לאור א"ס בעצמו:

אח"כ סיפר שמביאור בספרי הרמב"ם ז"ל שהיה שנה אחת כמה מקראות לא טוב. ובא מלאך מליץ אחד של ישראל ובקש מהקב"ה שיתן לו רשות להנהיג העולם שנה אחת ונתן לו ועשה כל הצטרכות העולם עצהיו"ט בענין הגשמים בכל עת הצורך ובכל פרטי הנהגות והיה גודל התבואה ביותר ואח"כ כשטחנו אותה היה ברכה ביותר. וכן נתברך העיסה מאוד. רק אחר שנאפה הפת נפרר הפת לפרורים דקים מאוד כמו חול ולא היה מתחבר כלל. ולא היה באפשרי לאכול אותו, ובא המלאך לפני הקב"ה ושאל אותו מה הדבר שלא עשינו יפה ונחסר איזה כח בהתבואה שא"א לו להתחבר. והשיב לו הקב"ה תדע שכח הצומח הוא מהגרעון אחר שנרקב ונתבטל לכח העפר ואז מצמיח ויש בו כח העפר. ויש לזה רוחות שצריך להוציא מהתבואה כח העפר בכדי שיוכל להתחבר ואין ידוע לך הרוחות הנ"ל כי אינם נמסרים למלאך רק הם בידי בעצמי. ונצטער המלאך על זה מאוד. כן הצדק יסו"ע כשמקבל יסורים ואח"כ יוצא מהיסורים סובר שע"י שיצא הוא מהיסורים שלו ונמתקים בשורשם על ידי זה יומתקו בכללות ישראל לצאת מיסורים עוני וגלות. רק כשרואה עדיין יסורים של כלל ישראל מבין מזה שנחסר רוח כנ"ל שהוא בידו של הקב"ה בעצמו. והוא (ישעיה יא) והריחו ביראת ה' רוח חכמה ובינה רוח עצה גבורה רוח דעת ויראת ה' והוא רוחו של משיח שהוא מידו של הקב"ה. ולכך אי אפשר להצדיק לקבל שמחה ממה שיצא מיסורים שלו כיון שאין הרוח הנ"ל שהיא רוחו של משיח: (זאת אמר אדומ"ר בפורים שבא מקיעב):

סעודת אסתר שייך ליום שני של פסח כאשר הוציא הקב"ה ברחמיו את עמו בני ישראל ממצרים לא היה אפשר להיות אתערותא דלעילא עד שהיה מקודם אתערותא דלתתא. וישראל היו משוקעים במ"ט שערי טומאה עד שלא יכלו להתעורר כלל. מה עשה הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו השפיע עליהם אורות עליונים בלי שום אתערותא דלתתא. אבל רצון השי"ת אינו כן לכן ביום ב' קיבל מהאורות שהשפיע עליהם ואמר להם וספרתם לכם הזדככו עצמיכם ממחרת השבת. פי' בתשובה שהיא למעלה מז' המדות. נמצא היה ביום ב' בבחי' הסתרה. כי הקב"ה סילק מהם את האורות שהשפיע עליהם. ע"כ שייך סעודת אסתר ליום ב' דחכז"ל אמרו אסתר מן התורה מניין שנאמר (דברים לא) ואנכי הסתר אסתיר פי' כי ביום ב' היה מבחי' הסתרה:

סליק